

Stockholm den 23 oktober 2008

Jordbruksverket
Att: Björn Dahlén

**Branschorganisationen
svensk Fågel**

Telefon: 08-787 55 21

Mobil: 0708-25 48 58

E-post: maria.donis@svenskfagel.se

Synpunkter på Kommissionens förslag till Rådets förordning om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning, Dnr 31-10794/08

Svensk Fågel har getts möjlighet att inkomma med synpunkter avseende förslaget.

Sverige befinner sig i en gemensam marknad och de svenska företagen verkar på en gemensam *öppen* marknad vilket innebär att förutsättningarna bör vara relativt likartade mellan medlemsstaterna. Svensk Fågels har tidigare framfört vikten av att verka för att förordningar antas på EU-nivå. Regleringar vad gäller djurskydd bör harmoniseras i så hög utsträckning som möjligt så att särregler inte resulterar i konkurrensnackdel för länder som antar en tuffare och striktare djurskyddsnivå/tillämpning. Särregleringar kan också innebära begränsningar/möjligheter tex. vid export till tredje land. Djurskyddet får därför inte utgöra en ekonomisk eller religiös faktor, som innebär att animalieproduktionen förläggs till länder med en lägre djurskyddsnivå. Mot bakgrund av detta välkomnar Svensk Fågel att förslaget är utformat i en förordning som innebär att reglerna blir direkt tillämpliga i alla delar inom samtliga medlemsstater i EU.

Nedan följer konkreta synpunkter på förslaget.

Artikel 2

Definition av *utslaktning* – om begreppet ska användas så är det lämpligt att lägga till att djuren inte avses gå in i livsmedelskedjan.

Artikel 4

Religiösa riter – syftet bör inte avgöra bestämmelser om djurskydd.

Ett förbud med möjligheter för enskilda MS att tillåta undantag kan innebära konkurrensfördel vid export till tredje land samt saluförande inom landet.

SF ställer sig positiv till krav på garanti av djurskyddet som minst motsvarar samma nivå, om det finns vetenskapliga belägg som offentliggjorts och expertgranskats internationellt. Motsvarande krav på vetenskapligt stöd bör även tillämpas i nationella föreskrifter som omfattar djurskyddet i andra sammanhang än vad som avses här.

Artikel 7

2. Följande verksamheter vid slakt får endast utföras av personer som innehar ett sådant kompetensbevis...

Aktuell skrivning samt skrivning i recital (27)...*Man bör därför kräva att personal som avlivar djur som är avsedda att användas som livsmedel...har ett kompetensbevis. Men att kräva kompetensbevis av annan personal som avlivar djur skulle vara oproportionerligt i förhållande till de uppsatta målen.*

De djur som avlivas i besättningar avlivas vanligtvis av djurskyddsskäl och de ska inte användas som livsmedel utan destrueras. De bör därmed inte omfattas av krav på kompetensbevis enligt förordningen. Det är viktigt att det tydligt framgår vilka som omfattas av kravet så att reglerna tillämpas lika i samtliga MS. Se även synpunkter vid art 18

Artikel 12

"fjättring av" kan strykas före fjäderfä – ordet används inte och tillför inget.

Artikel 13

Kommer gemensamma kriterier för de indikatorer som avses att fastställas på EU-nivå eller av respektive lands "referenscentrum"?

Artikel 15

Utslaktning och akutavlivning

Punkt 4

Menar man att varje form av sådan utslaktning ska rapporteras, tex. smittsam sjukdom i hobbybesättning?

Punkt 4a

avslaktning – bör bytas mot utslaktning för att vara konsekvent.

Artikel 17

Referenscentrum – viktigt att befintliga resurser inom SLU utnyttjas och att finansieringen sker likartat inom MS – med statliga anslag.

1e – byt "ackreditera" mot "godkänna" (se motivering i art 18)

Artikel 18

Svensk Fågel ställer sig positiv till punkt 1 där myndigheter säkerställer att utbildning finns, utfärdar kompetensbevis samt godkänner utbildningsprogram. Därefter – i 2b - har man dock glömt vad man skrev i punkt 1 och utfärdande av kompetensbevis (som ju ska utfärdas av CA enligt punkt1). Med nuvarande skrivning i 2b utesluter man den utbildning som branschen sedan ett flertal år driver i egen regi för personer vid slakteri och uppfödare.

De årliga utbildningarna omfattar djurskydd, livsmedelssäkerhet och smittskydd och anpassas till region och problem som förekommer specifikt för området. Utbildningen kan med fördel utökas till att omfatta samtliga de moment som krävs enligt förordningen. Utbildningen idag genomförs med de veterinärer som är verksamma inom matfågelproduktionen och som har den sakkunskap och kompetens som behövs. Uppföljande, kontinuerlig utbildning av ny personal bör som idag genomföras av respektive slakteris djurskyddsansvarige som innehar kompetensbevis enligt förordningen.

Det bör också fastställas hur finansieringen ska ske av utbildningen. I förslaget framgår endast att myndigheten ska se till att det finns utbildning. Detta kan resultera i att några MS genomför utbildningen med allmänna medel och andra MS kräver att företagen själva finansierar utbildningen.

Punkt 2 – "ackreditering" bör bytas mot "godkänts". Ackreditering i SE innebär SWEDAC och liknande instanser – mycket dyr process som skjuter över målet och kan komma att tolkas olika i olika MS.

Punkt 5 – än viktigare att utfärdandet av kompetensbevisen blir densamma så att vi inte får inte "kompetensdumpning" inom EU.

Artikel 20

Viktigt att påföljderna blir enhetliga – annars finns det en risk att effekterna inte blir densamma, dvs. mer eller mindre kostnader för företagen.

Artikel 24

Krav på 10 års erfarenhet borde ändras till 5 år (max) för att stå i konsekvens till att utfört prov ska förnyas efter 5 år. Provet är viktigare än kursen eftersom det visar om man kan bestämmelserna eller ej. Syftet måste vara att kunskapen/färdigheterna finns – inte längd/innehåll i kursen. Vi förordar därför att en möjlighet att avlägga provet – utan kurs – läggs till i texten.

Bilaga 1, Kap I

Innehåller en förteckning över de metoder för bedövning och avlivning som anses godkända

I förslaget saknas ett antal alternativ som kan tillämpas på enstaka djur.

- slag i huvudet används idag som en godkänd bedövnings- och avlivningsmetod. Det anses av många vara att föredra framför att ha "vapen" (=bultpistol) liggande i besättningar.
- halsdislokation är den metod vi använder för enstaka fjäderfä i besättning och på slakteri. Bör inkluderas i tabellen och tillåtas under förutsättning att den används vid avlivning av enstaka djur och av personal med dokumenterad utbildning/erfarenhet.
- dekapitering efter bedövning

Maceration- vad avses med "partiets största storlek"?

Kap II

2. ...på högst 50 djur per dag

I besättningar med sjukdomsutbrott kan ett större antal fåglar behöva avlivas av djurskyddsskäl. >50 innebär inget problem för personal med kunskap/ erfarenhet. Vad som anses som "enstaka" skiljer sig kraftigt beroende på antalet djur i besättningen. Lämpligt istället att formulera detta i procent, ex. 0,5 % eller utelämna detaljer som antal och viktsbegränsning, vilka enligt beprövad erfarenhet är mindre relevanta ur ett djurskyddsperspektiv.

Kap II punkt 2 föreslås istället lyda; Metoden halsdislokation får endast användas vid avlivning av ett mindre antal djur av erfaren personal med dokumenterad kompetens avseende metoden.

5.2 Fotbyglarna ska vara våta...

Idag tillämpas inte våta byglar och våra företag ser inga fall av bristande effekt av bedövning som skulle kunna härledas till bristande kontakt. Bedövningen kontrolleras efter badet – åtgärdas om den inte ger 100 % effekt.

5.3 ...i minst 4 sek

Svensk Fågel förstår inte bakgrunden till fastställda tid? Finns det vetenskapliga undersökningar som ligger till grund för detta? Bedövningen kontrolleras efter badet – åtgärdas om den inte ger 100 % effekt.

Tabell 2 – elektriska krav på utrustning för bedövning i strömledande vattenbad

Våra medlemsföretag ställer sig positiva till förslaget om ändring till 100mA – jämfört med nuvarande krav på 120 mA för slaktkyckling. Dagens höga effekt orsakar onödiga skador tex. nyckelbensfrakturer/vingbrott och sämre livsmedelskvalité eftersom alltför kraftfull påverkan på cirkulationen leder till otillräcklig avblodning med kvarstående blod i ffa vingar.

Nya värden för kalkon däremot verkar onödigt höga (400mA). Idag används för kalkon frekvensintervall 201-400Hz och 250-300mA samt 50Hz i kombination med 150mA. Bedövningen kontrolleras på ett antal djur vid varje partitype och fungerar utan anmärkning. Vetenskapligt stöd för ändringen/höjningen efterfrågas.

6. Inga djur får visa tecken på medvetande efter exponering i 30 sek?

Tunneln består av låga koncentrationer initialt (30 %) där djuren ska förberedas för att inte reagera kraftigt på efterföljande högre koncentrationer (80 %). Tiden för exponering av låg koncentration är 60 sek enligt svensk lagstiftning och därefter 120 sek i högre koncentration. Under den tiden befinner sig djuren på bandet i tunneln med möjlighet till visuell kontroll via fönstret. Hur förväntas de intyga/styrka att ovan stämmer inom 30 sek?

Bilaga II

Konstruktion, Utformning och utrustning i slakterier...

Punkt 1.2 Reservanläggning för ventilationen bör formuleras om. Syftet bör vara att det ska finnas ett system för el-backup eller att ventilationen kan öppnas manuellt
Förslag till alternativ skrivning;

”När mekanisk ventilation krävs ska det finnas en reservplan som säkerställer fortsatt adekvat ventilation vid funktionsfel”.

Punkt 5.6

Ordet system verkar malplacerat. Borde vara ett ”stöd”.

7.2djuren förs in i gasblandningen i transportboxar utan avlastning

Vid ett av våra medlemsslakterier används gasbedövning men då efter avlastning av djur ur modulerna. Nuvarande förslag innebär att slakteriet måste byggas om och vi ifrågasätter hur man ska säkerställa att djur som dött under transporten plockas bort

om bedövningen ska ske i transportmoduler. Det får absolut inte gå in några transportdöda djur i vår livsmedelskedja. Hur säkerställer man det enligt förslaget?

Bilaga III

1.2 Den totala tiden för transport, inbegripet tiden mellan avlastning och slakt, får inte överstiga 12 timmar. Enligt definition i transportförordningen som gäller alla MS lika inkluderar "transport" även ilastning vilket är ett relativt tidskrävande moment. Lastning av fjäderfä kräver gott om tid för att personer involverade i lastning ska ha en rimlig chans att utföra arbetet utan att göra avkall på djurskyddet. Svensk Fågel tillsammans med medlemsföretagen har under ett antal år prioriterat just lastning för undvika/minimera risken för skador och det är uppenbart att tidspress har en negativ inverkan på resultatet.

Nuvarande svensk lagstiftning (L5) medger undantag från max 8 timmars transport i enstaka fall och då med 8+3 timmar. Tiden räknas från start av lastning till urlastning – ej tills dess att djuren slaktats. I det nya förslaget till L 5 föreslås en ändring av bestämmelserna avseende transport av fjäderfä till slakt under förutsättning att transporten sker nattetid (8+4 dvs 12 tim). Avser förordningen tillämpa transportförordningens definition av transport - inklusive lastning? Svensk Fågel anser att de svenska bestämmelserna om möjligt bör anpassas så att samma tidsintervall/bestämmelser tillämpas i samtliga MS.

Punkt 1.5

Avvanda djur måste avse "icke avvanda" eller "nyss avvanda". Nuvarande skrivning innebär att alla djur har förtur till slakt.

Djur som fött under transporten ska inte vara tillåtet eller får man transportera högdräktiga i andra länder?

Svensk Fågel vill avslutningsvis tacka för att få ha inkommit med synpunkter till kommissionens förslag om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning.

Maria Donis, VD
Branschorganisationen Svensk Fågel

Pia Gustafsson, chefsveterinär